FUTBOLDA PROFESYONELLİĞE NASIL GEÇTİK?

Türkiye'de 30'lu yıllardan itibaren uygulanan gizli profesyonellik, beraberinde yaşanan tartışmalar eşliğinde 1950'li yıllara kadar varlığını korumuştu.

Yine 1930'lu yıllarda, içinde başka gerekçeler olsa da Yusuf Ziya ve bir grup arkadaşı tarafından profesyonelliğe geçilmesi ısrarla savunulmuş ve bu konuda yaşanan birçok tartışmadan sonra mesele Galatasaray Spor Kulübü'nün bölünmesine varacak kadar ileri gitmişti. İşte 1951 yılına gelindiğinde ise artık mevcut ortam her şeyiyle böyle bir sürece hazırlıklıydı. Çünkü yapılan seçimler ile iktidar değişmiş, Türkiye liberalleşme politikaları eşliğinde dünyaya açılırken, geçmiş dönemin birçok alandaki politik tercihlerinden de vazgeçmeye yönelmişti. Spor alanında da aynı durum geçerliydi. Türkiye sporda ama özellikle de futbolda bir an önce profesyonel bir yapıyı oluşturmak zorundaydı. İçinde bulunulan dönemin koşulları bunu bir yerde zorunlu kılıyordu. Nitekim kısa zamanda o yönde adımlar atılmaya başlanmıştı bile.

Bu bağlamda geçmiş yıllardaki deneyimleri ve düşünsel altyapısı nedeniyle profesyonellik konusuna en hazır durumdaki kulüp olan Galatasaray, biraz da mevcut siyasal iktidarın da yönlendirmesi ile profesyonelleşme konusunun Türkiye'deki öncü ismi Yusuf Ziya Öniş'i kulüp başkanlığına getirmiş bulunmaktaydı. 1951 yılında Futbol Federasyonu Başkanlığı'na da eski bir Galatasaraylı olan ve Yusuf Ziya Öniş ile Güneş deneyimini yaşamış olan Ulvi Yenal getirilmişti. Kısaca ifade etmek gerekirse, siyasal idareden örgütsel yapılanmaya değin Türkiye her şeyi ile futbolda profesyonelleşmeye hazırdı.

Gizli profesyonelliğin önüne geçebilmek ve sporun amatör bir ruhla yapılmasını sağlamak için 1941 yılında bir Amatörlük Yönetmeliği çıkarılmıştı. Çıkarılan bu yönetmelik, gizli profesyonelliğe yönelik çok açık hükümler taşıması ve ağır yaptırımlar uygulanmasını hükme bağlamasına rağmen gizli profesyonelliğin önüne geçememişti. İşte var olan bu gerçeği legal bir prosedüre bağlamak ve kalıcı hale getirmek adına Futbol Federasyonu 1951 yılında kulüpleri toplantıya çağırmıştı. Özellikle aralarındaki rekabet dolayısı ile hemen hemen hiçbir konuda anlaşamayan ve mutabakat oluşturamayan

İstanbul kulüpleri bu kez işin içinde profesyonellik meselesinin olması dolayısı ile kolayca anlaşmışlardı.

Profesyonelliğe geçişteki tek zorluk ise kulüplerin hepsinin birer amatör kuruluş olmalarıydı. O günlerde üzerinde tartışılan tek konu birer amatör kuruluş olan spor kulüplerinin profesyonelliğe nasıl geçecekleriydi. Futbol Federasyonu Başkanı Ulvi Yenal, bu sorunun aşılması noktasında bir öneri geliştirerek, tüm kulüplerin dikkatine sunmuştu. Bu öneriye göre kulüpler yine amatör statülerini koruyacaklar ancak istedikleri oyuncuları ile mukavele imzalayabileceklerdi. Ancak profesyonel takım kuran kulüpler, amatör liglere de takım çıkartacaklardı.

Ulvi Yenal'ın bu önerisi doğrultusunda 1951 yılının Ağustos ayında Ankara'da bir araya gelen Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü yetkilileri ve kulüp temsilcileri 61 maddelik "Profesyonel Futbol Talimatnamesi"ni hazırladılar. Önce Merkez Danışma Kurulu tarafından onaylanan Talimatname, 24 Eylül 1951 gününden itibaren de resmi olarak yürürlüğe girmiş bulunmaktaydı. Artık Türkiye'de de futbol profesyoneldi. Bu yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ve futbol dünyasının da bu yönetmeliğin ilkelerine göre şekillenmesi Türk futbolu adına yeni bir dönemin başlangıcıydı. Böylece Galatasaraylıların yıllardır verdikleri bir mücadele, yine Galatasaraylıların girişimciliği ile hayata geçirilmiş, futbolda yeni bir dönemin kapıları da yine Galatasaraylıların öncülüğünde açılmıştı.

İKİ BUÇUKLUK!

Eski tabirle, iki buçuk lira aldıkları için iki buçukluk olarak anılan top toplayıcı çocuklar bugün altyapımızdan gelen gençler oluyor. En çok istedikleri şey ise, oynayan abilerinden bir hatıra...

SEMT TAKIMLARI VE LONDRA!

Londra'nın "semt" haritası ve Londra takımlarının bu haritaya dağılımı.